

La fisiologia dell'amore

- Sollicitatur id <in> nobis, quod diximus ante,
 semen, adulta aetas cum primum roborat artus.
 Namque alias aliud res commovet atque lacessit;
 1040 ex homine humanum semen ciet una hominis vis.
 Quod simul atque suis eiectum sedibus exit,
 per membra atque artus decedit corpore toto,
 in loca conveniens nervorum certa cietque
 continuo partis genitalis corporis ipsas.
 1045 Inritata tument loca semine fitque voluntas
 eicere id quo se contendit dira lubido,
 [...]
 idque petit corpus, mens unde est saucia amore;
 namque omnes plerumque cadunt in vulnus et illam
 1050 emicat in partem sanguis, unde icimur ictu,
 et si comminus est, hostem ruber occupat umor.
 Sic igitur Veneris qui telis accipit ictus,
 sive puer membris muliebribus hunc iaculatur
 seu mulier toto iactans e corpore amorem,
 1055 unde feritur, eo tendit gestitque coire
 et iacere umorem in corpus de corpore ductum;
 namque voluptatem praesagit muta cupido.
 Haec Venus est nobis; hinc autemst nomen amoris,
 hinc illaec primum Veneris dulcedinis in cor
 1060 stillavit gutta et successit frigida cura;
 nam si abest quod ames, praesto simulacra tamen sunt
 illius et nomen dulce obversatur ad auris.
 Sed fugitare decet simulacra et pabula amoris
 absterrere sibi atque alio convertere mentem
 1065 et iacere umorem conlectum in corpora quaeque
 nec retinere semel conversum unius amore
 et servare sibi curam certumque dolorem;
 ulcus enim vivescit et inveterascit alendo
 inque dies gliscit furor atque aerumna gravescit,
 1070 si non prima novis conturbes volnera plagis
 volgivagaque vagus Venere ante recentia cures
 aut alio possis animi traducere motus.
 Nec Veneris fructu caret is qui vitat amorem,
 sed potius quae sunt sine poena commoda sumit;
 1075 nam certe purast sanis magis inde voluptas
 quam miseris; etenim potiundi tempore in ipso
 fluctuat incertis erroribus ardor amantum
 nec constat quid primum oculis manibusque fruuntur.
 Quod petiere, premunt arte faciuntque dolorem

- 1080 corporis et dentes inlidunt saepe labellis
 osculaque adfligunt, quia non est pura voluptas
 et stimuli subsunt, qui instigant laedere id ipsum,
 quodcumque est, rabies unde illaec germina surgunt.
 Sed leviter poenas frangit Venus inter amorem
- 1085 blandaque refrenat morsus admixta voluptas.
 Namque in eo spes est, unde est ardoris origo,
 restingui quoque posse ab eodem corpore flammam.
 Quod fieri contra totum natura repugnat;
 unaque res haec est, cuius quam plurima habemus,
- 1090 tam magis ardescit dira cuppedine pectus.
 Nam cibus atque umor membris adsumitur intus;
 quae quoniam certas possunt obsidere partis,
 hoc facile expletur laticum frugumque cupido.
 Ex hominis vero facie pulchroque colore
- 1095 nil datur in corpus praeter simulacra fruendum
 tenuia; quae vento spes raptast saepe misella.
 Ut bibere in somnis sitiens quom quaerit et umor
 non datur, ardorem qui membris stinguere possit,
 sed laticum simulacra petit frustra laborat
- 1100 in medioque sitit torrenti flumine potans,
 sic in amore Venus simulacris ludit amantis,
 nec satiari queunt spectando corpora coram
 nec manibus quicquam teneris abradere membris
 possunt errantes incerti corpore toto.
- 1105 Denique cum membris conlatis flore fruuntur
 aetatis, iam cum praesagit gaudia corpus
 atque in eost Venus ut muliebria conserat arva,
 adfigunt avide corpus iunguntque salivas
 oris et inspirant pressantes dentibus ora,
- 1110 nequiquam, quoniam nihil inde abradere possunt
 nec penetrare et abire in corpus corpore toto;
 nam facere interdum velle et certare videntur.
 Usque adeo cupide in Veneris compagibus haerent,
 membra voluptatis dum vi labefacta liquescunt.
- 1115 Tandem ubi se erupit nervis conlecta cupido,
 parva fit ardoris violenti pausa parumper.
 Inde redit rabies eadem et furor ille revisit,
 cum sibi quid cupiant ipsi contingere quaerunt,
 nec reperire malum id possunt quae machina vincat.
- 1120 Usque adeo incerti tabescunt volnere caeco.
 Adde quod absumunt viris pereuntque labore,
 adde quod alterius sub nutu degitur aetas,
 labitur interea res et Babylonia fiunt,
 languent officia atque aegrotat fama vacillans.
- 1125 Unguenta et pulchra in pedibus Sicyonia rident,
 scilicet et grandes viridi cum luce zmaragdi

- auro includuntur teriturque thalassina vestis
adsidue et Veneris sudorem exercita potat.
Et bene parta patrum fiunt anademata, mitrae,
1130 interdum in pallam atque Alidensia Ciaque vertunt.
Eximia veste et victu convivia, ludi,
pocula crebra, unguenta, coronae, sarta parantur,
nequiquam, quoniam medio de fonte leporum
surgit amari aliquid, quod in ipsis floribus angat,
1135 aut cum conscius ipse animus se forte remordet
desidiose agere aetatem lustrisque perire,
aut quod in ambiguo verbum iaculata reliquit,
quod cupido adfixum cordi vivescit ut ignis,
aut nimium iactare oculos aliumve tueri
1140 quod putat in voltuque videt vestigia risus.